(สำเนา)

เลขรับ ๑๐๔๓๑/๒๕๕๓ วันที่ ๑๗ ส.ค. ๒๕๕๓

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่ นร ๐๕๐๓/๑๓๖๕๓ สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา สำหรับการอนุวัติการตรวจลงตราเดียวในกรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิรวดี – เจ้าพระยา – แม่โขง

กราบเรียน ประธานรัฐสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ความตกลงฯ ในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติเห็นชอบให้เสนอความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา สำหรับการอนุวัติการตรวจลงตราเดียวในกรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิรวดี – เจ้าพระยา – แม่โขง เพื่อขอความเห็นชอบจากรัฐสภา ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอความตกลงฯ ดังกล่าว มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอรัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

(นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)

นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๖

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ขันธิโชติ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักการประชุม

มาดี พิมพ์

ทาน

ตรวจ

ที่ กต 0303/ 293

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. 10400

6 มกราคม 2553

เรื่อง การดำเนินการเกี่ยวกับบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการอนุวัติการตรวจลงตราเดียวในกรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS Single Visa - ASV) ระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลกัมพูชา

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0503/16483 ลงวันที่ 15 กันยายน 2552

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0506/19257 ลงวันที่ 24 ตุลาคม 2550 แจ้งมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2550

2. สำเนาบันทึกความเข้าใจความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลกัมพูชา สำหรับการอนุวัติการตรวจลงตราเดียวในกรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS Single Visa -ASV) พร้อมเอกสารในภาคผนวกหนึ่งและข้อตกลงปฏิบัติการ

3. ร่างหนังสือแลกเปลี่ยนของคู่ภาคีในการจัดทำ ASV

4. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศและความร่วมมือระหว่างประเทศกัมพูชา ที่ 1118 MFA. IC/LC1 ลงวันที่ 31 กรกฎาคม ค.ศ. 2009

5. สำเนาคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ 6-7/2551 ลงวันที่ 8 กรกฎาคม 2551

ตามที่รัฐบาลไทยกับรัฐบาลกัมพูชาได้ร่วมลงนามความตกลงสำหรับการอนุวัติการตรวจลงตราเดียวในกรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS Single Visa-ASV) เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2550 ณ กรุงพนมเปญ และต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติที่อ้างถึง เห็นชอบร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการตรวจ การยกเว้น และการเปลี่ยนแปลงประเภทการตรวจลงตรา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้ว ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ และให้ดำเนินการต่อไปได้ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศ ขอเรียนดังนี้

1. คณะทำงานของกระทรวงการต่างประเทศได้เคยพิจารณาประเด็นมาตรา 190 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 แล้วเห็นว่าร่างความตกลงข้างต้นไม่ใช่หนังสือสัญญาตามมาตรา 190 วรรค 2 ที่จะต้องขอความเห็นชอบจากรัฐสภาก่อนเพราะความตกลงฯ มีเจตนาให้อำนาจการตัดสินใจว่าภาคีฝ่ายหนึ่งจะออก ASV ให้คนชาติของประเทศที่สามได้หรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับความเห็นชอบล่วงหน้าของภาคีอีกฝ่ายหนึ่งโดยผ่านกระบวนการขอความเห็นชอบก่อนการตรวจ

/ลงตรา...

ลงตรา (pre-clearance arrangement) ตามที่ระบุไว้ ดังนั้น กระทรวงการต่างประเทศ จึงได้เสนอร่างความตกลงฯ เพื่อขอความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2550 เห็นชอบการลงนาม(สิ่งที่ส่งมาด้วย 1) และได้มีการลงนามความตกลงฯ เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2550 (สิ่งที่ส่งมาด้วย 2)

2. เพื่อให้แน่ใจว่าคู่ภาคีมีเจตนาตรงกันตามข้อ 1. ข้างต้น ในโอกาสที่จะแจ้งซึ่งกันและกัน เพื่อให้ความตกลงฯ มีผลใช้บังคับตามข้อ 12 จึงควรจัดทำหนังสือแลกเปลี่ยนเพื่อแจ้งการมีผลใช้บังคับและตกลงกันยืนยันความเข้าใจร่วมกันของคู่ภาคีในเรื่องนี้อีกครั้งหนึ่ง ในการนี้ กระทรวงการต่างประเทศจึงได้จัดทำร่างหนังสือแลกเปลี่ยน(สิ่งที่ส่งมาด้วย 3) และส่งไปยังสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงพนมเปญ เพื่อมอบแก่ฝ่ายกัมพูชาสำหรับพิจารณาพร้อมกับแจ้งผลให้กระทรวงการต่างประเทศทราบต่อไป

3. ต่อมากระทรวงการต่างประเทศและความร่วมมือระหว่างประเทศกัมพูชา ได้มีหนังสือที่ 1118 MFA. IC/LC1 ลงวันที่ 31 กรกฎาคม ค.ศ. 2009 แจ้งว่าฝ่ายกัมพูชาได้บรรลุซึ่งการดำเนินกระบวนการภายในต่าง ๆ เพื่อให้ความตกลงฯ มีผลใช้บังคับเป็นที่เรียบร้อยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย 4) ทั้งนี้ ระหว่างการประชุมคณะกรรมการร่วมไทย-กัมพูชา เมื่อวันที่ 4-5 สิงหาคม 2552 ฝ่ายกัมพูชาได้มอบสำเนาล่วงหน้าหนังสือฉบับดังกล่าวให้กระทรวงการต่างประเทศเพื่อเป็นการประสานงานในเบื้องต้นพร้อมกับได้แจ้งทางวาจาด้วยว่า ฝ่ายกัมพูชามีความเห็นว่าร่างหนังสือฯ ของไทยที่เสนอไปตามข้อ 2. เป็นเรื่องภายในของไทย และหนังสือของฝ่ายกัมพูชาฉบับนี้ก็ถือเป็นการตอบแล้ว โดยจะไม่มีหนังสือซึ่งลงนามโดยรัฐมนตรีต่างประเทศกัมพูชาตอบกลับมาตามรูปแบบที่ฝ่ายไทยได้เสนอไปอีก ซึ่งนับเป็นแนวปฏิบัติตามปรกติของฝ่ายกัมพูชา

4. อนึ่ง โดยที่ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ 6-7/2551 ลงวันที่ 8 กรกฎาคม 2551 เกี่ยวกับแถลงการณ์ร่วมไทย–กัมพูชา ว่าเป็นหนังสือสัญญาซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาตามมาตรา 190 วรรค 2 ของรัฐธรรมนูญ (สิ่งที่ส่งมาด้วย 5) ดังนั้น เพื่อให้ความตกลงฯ ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาว่าด้วยการตรวจลงตราเดียวฯ ที่ได้มีการลงนามไปก่อนคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ เป็นไปด้วยความรอบคอบ กระทรวงการต่างประเทศจึงได้พิจารณาทบทวนการดำเนินการในกรอบ ASV ใหม่ และเห็นว่ากระบวนการขอรับความเห็นชอบของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องของไทย (pre-clearance arrangement) ที่จะต้องมีขึ้นก่อนที่ฝ่ายไทยและกัมพูชาจะสามารถตรวจลงตรา ASV ให้กับนักท่องเที่ยวของประเทศที่สาม ควรจะต้องมีการดำเนินการตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญข้างต้น เพื่อป้องกันการถูกหยิบยกขึ้นกล่าวอ้างว่ารัฐบาลไทยทำหนังสือสัญญายกอำนาจอธิปไตยการตรวจลงตราเข้าประเทศ ซึ่งเดิมเคยมีอย่างสมบูรณ์ให้กับฝ่ายกัมพูชา ในทำนองเดียวกับการตีความของแถลงการณ์ร่วมไทย-กัมพูชาที่ศาลรัฐธรรมนูญฯ วินิจฉัยไว้ตอนหนึ่งว่า "พึงเล็งเห็นได้ว่าหากลงนามคำแถลงการณ์ร่วมไป ก็อาจก่อให้เกิดการแตกแยกกันทางด้านความคิดเห็นของคนในสังคมของทั้งสองประเทศ อีกทั้งอาจก่อให้เกิดวิกฤตแห่งความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศกัมพูชาอันมีผลกระทบต่อสังคมอย่างกว้างขวาง"

/5. เมื่อเป็น...

5. เมื่อเป็นเช่นนี้ กระทรวงการต่างประเทศจึงมีความเห็นว่าจำเป็นที่ต้องนำบันทึกความเข้าใจฯ ที่มีการลงนามไว้แล้ว พร้อมเอกสารในภาคผนวกหนึ่ง และข้อตกลงปฏิบัติการ ขอรับความเห็นชอบของรัฐสภาก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพัน (โดยการแจ้งซึ่งกันและกันว่าได้ดำเนินการตามขั้นตอนภายในของตนเพื่อให้บันทึกความเข้าใจฯ มีผลใช้บังคับเรียบร้อยแล้ว) ทั้งนี้ เพื่อที่กระทรวงการต่างประเทศ จักได้แจ้งฝ่ายกัมพูชาต่อไป

6. อนึ่ง กระทรวงการต่างประเทศได้แจ้งให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาชะลอการประกาศกฎกระทรวงเกี่ยวกับเรื่องนี้ในราชกิจจานุเบกษาไว้ก่อนด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาขอรับความเห็นชอบจากรัฐสภาตามประเด็นในข้อ 5. ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายกษิต ภิรมย์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมการกงสุล
กองตรวจลงตราและเอกสารเดินทางคนต่างด้าว
โทร. 0-2575-1064
โทรสาร 0-2575-1066

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๐๕๐๖/๑๙๒๕๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๐

เรื่อง ขออนุมัติลงนามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาสำหรับการอนุวัติการตรวจลงตราเดียวในกรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี – เจ้าพระยา – แม่โขง (ACMECS Single Visa)

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนมาก ที่ กต ๐๓๐๓/๒๔๗๔๒ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๐
๒. หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๐๓๐๓/๒๕๔๗๖ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๑๐๐๕/๑๗๗๕๓ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๐
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ด่วนที่สุด ที่ กก ๐๒๐๗/๒๙๖๘ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๐
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด่วนที่สุด ที่ ทก ๐๒๐๐.๑๑ (ปคร.)/๖๒๒๒ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๐
๔. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๔/๕๑๖๖ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๐
๕. สำเนาหนังสือสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ที่ นร ๐๘๐๓/๖๑๓๓ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๐
๖. สำเนาหนังสือสำนักข่าวกรองแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๖๐๖/๘๒๖๗ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๐

ตามที่ได้เสนอเรื่อง ขออนุมัติลงนามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาสำหรับการอนุวัติการตรวจลงตราเดียวในกรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิรวดี – เจ้าพระยา – แม่โขง (ACMECS Single Visa) ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลัง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ และสำนักข่าวกรองแห่งชาติได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

/คณะรัฐมนตรี ...

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๐ ลงมติอนุมัติตามที่กระทรวงการต่างประเทศเสนอ

จึงเรียนยืนยันมา ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นางศรีรัตน์ รัษฐปานะ)
รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๖
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๖๔
www.cabinet.thaigov.go.th

รายชื่อผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แจ้งเรื่อง ขออนุมัติลงนามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาสำหรับการอนุวัติการตรวจลงตราเดียวในกรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิรวดี – เจ้าพระยา – แม่โขง (ACMECS Single Visa) ให้ทราบดังนี้

---

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๔. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
๕. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๖. เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ
๗. ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ
๘. ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

ด่วนที่สุด

ที่ กค 1005/ 19713

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม 6 กทม. 10400

16 ตุลาคม 2550

เรื่อง ขออนุมัติลงนามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาสำหรับการอนุวัติการตรวจลงตราเดียวในกรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี – เจ้าพระยา - แม่โขง (ACMECS Single Visa)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0506/ว(ล) 17817 ลงวันที่ 4 ตุลาคม 2550

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงการคลังเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องในเรื่อง การลงนามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาสำหรับการอนุวัติการตรวจลงตราเดียวในกรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี – เจ้าพระยา – แม่โขง (ACMECS) เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีในวันอังคารที่ 16 ตุลาคม 2550 ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่า การลงนามในความตกลงดังกล่าวเป็นการดำเนินการภายใต้กรอบความร่วมมือ ACMECS ซึ่งการปฏิบัติตามความตกลงดังกล่าวจะมีส่วนส่งเสริมและอำนวยความสะดวกในด้านการท่องเที่ยว อันจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาและความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคนี้ โดยหลักการจึงไม่ขัดข้องในการลงนามดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายฉลองภพ สุสังกร์กาญจน์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวอ้อวดี สุนทรวิภาต)
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 8ว

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
โทร. 0-2273-9020 ต่อ 3614 โทรสาร 0-2273-9059

ด่วนที่สุด
ที่ กก 0207 / 2968

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
4 ถนนราชดำเนินนอก กทม. 10100

15 ตุลาคม 2550

เรื่อง ขออนุมัติลงนามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาสำหรับการอนุวัติการตรวจลงตราเดียวในกรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS Single Visa)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0506/ว(ล) 17817 ลงวันที่ 4 ตุลาคม 2550

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอความเห็นกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเกี่ยวกับการขออนุมัติลงนามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาสำหรับการอนุวัติการตรวจลงตราเดียวในกรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี – เจ้าพระยา - แม่โขง (ACMECS Single Visa) ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่าการลงนามความตกลงฯ ดังกล่าวจะช่วยอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว (facilitation of travel) และส่งเสริมให้มีการเดินทางไปมาหาสู่กันภายในภูมิภาค (intra-regional traveling) และการเดินทางเข้ามาของนักท่องเที่ยวต่างชาติจากประเทศที่สามซึ่งจะเป็นการสนับสนุนให้ไทยและประเทศเพื่อนบ้านเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของภูมิภาคอาเซียนด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยโท
(สุวิทย์ ยอดมณี)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

สำเนาถูกต้อง
(นางสาวอ้อวดี สุนทรวิภาค)
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๘ว

สำนักงานปลัดกระทรวง
กลุ่มวิเทศสัมพันธ์
โทร. 0 2356 0684
โทรสาร 0 2356 0678

ด่วนที่สุด

ที่ ทก ๐๒๐๐.๑๑ (ปคร.)/๖๒๒๒

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
อาคาร ๙ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)
ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๐

เรื่อง การลงนามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาสำหรับการอนุวัติการตรวจลงตราเดียวในกรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS Single Visa)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว (ล) ๑๗๘๑๗ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารพิจารณาเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีในการที่กระทรวงการต่างประเทศได้เสนอเรื่อง ขออนุมัติลงนามความตกลงระหว่างไทยกับกัมพูชาในการจัดทำ ACMECS Single Visa ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารพิจารณาแล้วมีความเห็นว่าการลงนามความตกลงฯ ดังกล่าว จะทำให้ไทยสามารถวางแผนเชิงบูรณาการเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับกัมพูชาได้อย่างเป็นระบบ และสามารถให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาการท่องเที่ยวของกัมพูชาซึ่งเป็นประเทศเพื่อนบ้านใกล้ชิดได้ตามความเหมาะสม ดังนั้น กระทรวงฯ จึงไม่มีข้อขัดข้องแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายโฆสิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์)
รองนายกรัฐมนตรี รักษาราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวอ้อวดี ชุนทรวิภาต)
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๘๗

สำนักงานปลัดกระทรวง
สำนักกิจการระหว่างประเทศ
โทร. ๐ ๒๕๐๕ ๗๒๕๑
โทรสาร ๐ ๒๕๖๘ ๒๕๔๐

ด่วนที่สุด

ที่ นร 1114/ 5166

สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
962 ถนนกรุงเกษม กทม. 10100

12 ตุลาคม 2550

เรื่อง การขออนุมัติลงนามความตกลงระหว่าง รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย กับ รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา สำหรับการอนุวัติการตรวจลงตราเดียวในกรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี - เจ้าพระยา - แม่โขง (ACMECS Single Visa)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0506/ว (ล) 17817 ลงวันที่ 4 ตุลาคม 2550

ตามหนังสือที่อ้างถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้ส่งเรื่อง การขออนุมัติลงนามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย กับ รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา สำหรับการอนุวัติการตรวจลงตราเดียวในกรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี – เจ้าพระยา – แม่โขง (ACMECS Single Visa) ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

สำนักงานฯ พิจารณาแล้ว เห็นชอบในหลักการ การลงนามความตกลงการอนุวัติการตรวจลงตราเดียวดังกล่าว เนื่องจากเป็นความร่วมมือที่มีผลโดยตรงต่อการเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวเชื่อมโยงระหว่างไทยกับกัมพูชา และควรจะใช้เป็นต้นแบบให้มีการดำเนินการในลักษณะเดียวกันกับลาว พม่าและเวียดนาม ซึ่งจะเป็นการอำนวยความสะดวกและสร้างแรงจูงใจนักท่องเที่ยวนอกภูมิภาคให้เดินทางเข้ามาในกลุ่มอนุภูมิภาคนี้มากขึ้น และจะเป็นผลดีต่อการจ้างงานและเศรษฐกิจของอนุภูมิภาค รวมทั้งเป็นการเสริมสร้างภาพลักษณ์ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของประเทศสมาชิก ACMECS

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายอำพน กิตติอำพน)
เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวอ้อวดี ตุนหรวิภาค)
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 8 ว

กลุ่มงานยุทธศาสตร์เศรษฐกิจระหว่างประเทศ
โทร 02 280-4085 ต่อ 3709
โทรสาร 02 282-1475

ที่ นร ๐๔๐๓/๒๑๓๓

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๐

เรื่อง ขออนุมัติลงนามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาสำหรับการอนุวัติการตรวจลงตราเดียวในกรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS Single Visa)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว (ล) ๑๗๘๑๗ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๐

ตามที่ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอทราบความเห็นจากสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ในเรื่องกระทรวงการต่างประเทศขออนุมัติลงนามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาสำหรับการอนุวัติการตรวจลงตราเดียวในกรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี - เจ้าพระยา - แม่โขง (ACMECS Single Visa) จากคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ พิจารณาแล้ว เห็นชอบให้กระทรวงการต่างประเทศลงนามความตกลงฯ ตามที่เสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

พลโท

(ศิรพงศ์ บุญพัฒน์)
เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

สำนักความมั่นคงกิจการชายแดนและการป้องกันประเทศ
โทร ๐๒ ๖๒๘ ๘๐๐๐ ต่อ ๑๖๐๗
โทรสาร ๐๒ ๖๒๘ ๘๐๔๘

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวอ้อวดี สุนทรวิภาต)
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๘ ๗

ด่วนที่สุด

ที่ นร 0606/ว267

สำนักข่าวกรองแห่งชาติ
321 ถนนราชดำเนินนอก
เขตดุสิต กทม. 10300

๑๖ ตุลาคม 2550

เรื่อง ความเห็นการขออนุมัติลงนามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา สำหรับการอนุวัติการตรวจลงตราเดียวในกรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS Single Visa)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0506/ว(ล) 17817 ลงวันที่ 4 ตุลาคม 2550

ตามอ้างถึง สำนักข่าวกรองแห่งชาติพิจารณาแล้วเห็นว่าการลงนามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา สำหรับการอนุมัติการตรวจลงตราเดียว ในกรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิรวดี – เจ้าพระยา –แม่โขง (ACMECS Single Visa) นั้น เป็นสัญลักษณ์ของความร่วมมือในภูมิภาคนี้ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังเป็นการแสดงความเป็นผู้นำของประเทศไทยในกลุ่มประเทศ ACMECS ที่มีการทำความตกลงกับประเทศกัมพูชา และเป็นการนำร่องแก่ประเทศอื่นในกลุ่ม ACMECS รวมถึงทำให้ประเทศกัมพูชาไม่มีความแคลงใจในการดำเนินนโยบายของประเทศไทยต่อประเทศเพื่อนบ้าน และเป็นการช่วยเหลือเศรษฐกิจของประเทศกัมพูชาในระดับหนึ่งด้วย

จึงเรียนมาเพื่อกรุณาทราบ

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก
(เกษม ยุกตวีระ)
รองผู้อำนวยการ ปฏิบัติราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวอ้อวดี จุนทรวิภาศ)
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๘๗

กอง 5
โทร. 0 2281 7399 ต่อ 275

ด่วนที่สุด
ที่ กต 0303/ล5476

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม.10400

15 ตุลาคม 2550

เรื่อง ขออนุมัติลงนามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาสำหรับการอนุวัติการตรวจลงตราเดียวในกรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS Single Visa)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0506/17816 ลงวันที่ 4 ตุลาคม 2550

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งเรื่องสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 8 หน่วยงาน เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี และขอให้กระทรวงการต่างประเทศแจ้งข้อมูลเพิ่มเติมว่าเรื่องข้างต้นมีประเด็นเกี่ยวข้องที่จะต้องดำเนินตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 190 หรือไม่ประการใด นั้น

ขอเรียนว่า กระทรวงการต่างประเทศได้ประชุมคณะทำงานศึกษากรณีมาตรา 190 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2550 เห็นว่าไม่เข้าข่ายต้องดำเนินการตามมาตรา 190 วรรค 2 ด้วยข้อพิจารณาดังนี้

1. หนังสือสัญญาที่ต้องดำเนินการตามมาตรา 190 วรรค 2 มี 5 ประเภท ได้แก่

1.1 มีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย

1.2 มีบทเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ

1.3 ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา

1.4 มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง

1.5 มีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศ อย่างมีนัยสำคัญ

2. การทำความตกลงว่าด้วยการจัดทำการตรวจลงตราเดียว (ACMECS Single Visa) ไม่จำเป็นต้องขอความเห็นชอบจากรัฐสภาเนื่องจากไม่มีข้อบทใดในความตกลงฯดังกล่าวที่เข้าข่ายหนังสือสัญญาประเภทดังกล่าวในข้อ 1.1-1.5 ทั้งนี้ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 สามารถใช้เป็นกฎหมายรองรับการปฏิบัติตามพันธกรณีต่างๆ ตามความตกลงฯ ได้อย่างครบถ้วน

./ 3 หลักเกณฑ์...

3. หลักเกณฑ์การตรวจลงตราให้แก่นักท่องเที่ยวคนชาติที่สาม จะเป็นไปตามเงื่อนไขที่ไทยและกัมพูชาร่วมกันกำหนดไว้ในร่างความตกลงฯ บนพื้นฐานของการปฏิบัติตามกฎหมายภายในของแต่ละฝ่าย จึงไม่ใช่เป็นการให้ฝ่ายใดใช้อำนาจของรัฐแทนอีกฝ่ายหนึ่ง

4. เมื่อนักท่องเที่ยวคนชาติที่สามได้รับการตรวจลงตราแล้วและเดินทางเข้ามาประเทศไทยหรือกัมพูชา ก็จะต้องผ่านการตรวจสอบโดยเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองของประเทศไทยและกัมพูชาอีกตามทางปฏิบัติปกติ ซึ่งเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองของแต่ละฝ่ายสามารถปฏิเสธการเข้าเมืองได้ตามกฎหมายภายในของตน ดังนั้น การอนุญาตให้คนเข้าเมืองจึงยังเป็นอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองของแต่ละฝ่าย

5. การจัดเก็บค่าธรรมเนียมการตรวจลงตราจะเป็นไปตามอัตราค่าธรรมเนียมตามที่กฎหมายของแต่ละฝ่ายบัญญัติไว้

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนเพิ่มเติมว่า การจัดทำการตรวจลงตราเดียวตามกรอบ ACMECS เป็นนโยบายที่ได้รับความเห็นชอบจากผู้นำประเทศกลุ่ม ACMECS ที่เมืองพุกามเมื่อปี 2546 ต่อมาที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศกลุ่ม ACMECS ที่เมืองเสียมเรียบ เมื่อเดือนสิงหาคม 2548 ได้มีมติให้ไทยและกัมพูชาเป็นประเทศนำร่องดำเนินการในเรื่องนี้ และเปิดโอกาสให้ประเทศที่เหลือเข้าร่วมในภายหลัง ต่อมา คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้กระทรวงการต่างประเทศ ลงนามในบันทึกความเข้าใจ (MOU) กับกัมพูชา เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2548 แต่งตั้งคณะกรรมการร่วมว่าด้วยการจัดทำ ACMECS Single Visa เพื่อดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งปรากฏผลการดำเนินการตามที่ได้เสนอต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรี เพื่อขอความเห็นชอบดำเนินการเพื่อให้มีผลในทางปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายนิตย์ พิบูลสงคราม)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวอ้อวดี สุนทรวิภาต)
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๘๗

กรมการกงสุล
กองตรวจลงตราและเอกสารเดินทางคนต่างด้าว
โทร. 0-2575-1063
โทรสาร 0-2575-1066

ความตกลง
ระหว่าง
รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
กับ
รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา
สำหรับการอนุวัติการตรวจลงตราเดียวใน
กรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง

รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา ซึ่งต่อไปนี้ จะเรียกว่า "คู่ภาคี"

ปรารถนาที่จะอำนวยความสะดวกในการเดินทางและส่งเสริมการท่องเที่ยวและพำนักอยู่ระยะสั้นของพลเมืองของประเทศที่สามในดินแดนของคู่ภาคี และ

อ้างถึงบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและราชอาณาจักรกัมพูชา สำหรับการตรวจลงตราเดียวในกรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง ลงนามเมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2549 และข้อตกลงปฏิบัติการสำหรับการตรวจลงตราเดียวในกรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง ระหว่างประเทศไทยกับประเทศกัมพูชา ดังปรากฏตามภาคผนวก 1

ได้ตกลงกัน ดังนี้

ข้อ 1
คำจำกัดความ

เพื่อความมุ่งประสงค์ของความตกลงนี้

"รัฐที่สาม" หมายถึง รัฐใดๆ ที่จะกำหนดโดยคู่ภาคี

"นักท่องเที่ยว" หมายถึง พลเมืองของรัฐที่สาม

"การตรวจลงตราเดียวในกรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง" หมายถึง การจัดให้มีการตรวจลงตราเดียวร่วมกันของคู่ภาคี และออกให้โดยคู่ภาคีภายใต้ข้อกำหนดและเงื่อนไขของความตกลงนี้ และข้อตกลงปฏิบัติการ

"การตรวจลงตรา" หมายถึง การตรวจลงตราเดียวในกรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง

ข้อ 2

วัตถุประสงค์

คู่ภาคีรับที่จะรับเอานโยบายร่วมกันเกี่ยวกับการตรวจลงตราเดียวในกรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง คู่ภาคีตกลงที่จะอนุวัติการตรวจลงตราเดียวในกรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง ภายใต้ข้อกำหนด และเงื่อนไขที่ระบุไว้ในความตกลงและข้อตกลงปฏิบัติการ

ข้อ 3

ขอบเขต

ให้ใช้การตรวจลงตรานี้กับประเภทการท่องเที่ยวเท่านั้น

ข้อ 4

เงื่อนไขในการตรวจลงตรา

1. การตรวจลงตราจะออกให้แก่นักท่องเที่ยวซึ่งเดินทางเข้าและออก ดินแดนของคู่ภาคี
2. การตรวจลงตราจะออกให้แก่นักท่องเที่ยวผู้ซึ่ง
   - 2.1 เป็นพลเมืองของทุกรัฐ
   - 2.2 ไม่เคยถูกรายงานว่าเป็นบุคคลต้องห้ามเดินทางเข้าประเทศ
   - 2.3 ไม่เคยต้องโทษในคดีอาญา
   - 2.4 ถือหนังสือเดินทาง หรือเอกสารที่ใช้แทนหนังสือเดินทาง ที่เหลืออายุการใช้งานอย่างน้อย 6 เดือน และออกให้โดยหน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่
   - 2.5 ยื่นเอกสารเพื่อสนับสนุนวัตถุประสงค์ และเงื่อนไขของแผนการเยือน และมีเงินเพียงพอ

ข้อ 5

คณะกรรมการร่วม

รูปแบบการออก, เงื่อนไข, ขั้นตอน, ชนิด และรูปลักษณะของตราวีซ่าให้เป็นไปตามหลักการร่วมกันซึ่งจะกำหนดลงไว้โดยคณะกรรมการร่วม การทบทวนการปฏิบัติตามในข้อนี้จะจัดขึ้นเป็นประจำตามความจำเป็น โดยคำร้องขอของคู่ภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

ข้อ 6

ผู้มีอำนาจตรวจลงตรา

คณะผู้แทนทางการทูตหรือทางกงสุลของคู่ภาคี จะเป็นผู้มีอำนาจในการตรวจลงตรา

ข้อ 7

อายุการตรวจลงตรา

อายุการใช้งานของการตรวจลงตราจะไม่เกิน 90 วัน

ข้อ 8

ระยะเวลาการพำนัก

ระยะเวลาการพำนักในดินแดนของคู่ภาคี จะเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบภายในของคู่ภาคี ภายใต้ระยะเวลาการอนุญาตให้พำนักของคู่ภาคีแต่ละฝ่าย ทั้งนี้ ไม่อนุญาตให้มีการทำงาน

ข้อ 9

ค่าธรรมเนียมการตรวจลงตรา

ให้เก็บค่าธรรมเนียมการตรวจลงตราแบบการเข้าเมืองเที่ยวเดียว ตามอัตราค่าธรรมเนียมในการตรวจลงตราของแต่ละประเทศ และไม่มีการคืนค่าธรรมเนียม

ข้อ 10

การระงับข้อพิพาท

ข้อพิพาทระหว่างคู่ภาคีในการตีความหรือการใช้ความตกลงนี้ ให้ระงับโดยการเจรจากันในคณะกรรมการร่วม

ข้อ 11

การแก้ไข

ภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจเสนอให้มีการแก้ไขความตกลงนี้ผ่านคณะกรรมการร่วม การแก้ไขดังกล่าว จะต้องได้รับความยินยอมจากคู่ภาคี

ข้อ 12

ข้อบทสุดท้าย

ความตกลงฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับในวันที่ภาคีที่เป็นฝ่ายแจ้งภายหลังได้แจ้งว่าได้ดำเนินการตามขั้นตอนทางกฎหมายภายในที่จำเป็นของตนสำหรับการมีผลใช้บังคับของความตกลงนี้เสร็จสิ้นแล้ว และหลังจากนั้น ความตกลงนี้จะมีผลบังคับใช้ต่อไปจนกว่าคู่ภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งแจ้งคู่ภาคีอีกฝ่ายหนึ่งเป็นลายลักษณอักษรล่วงหน้า 3 เดือน ถึงเจตนาของตนในการบอกเลิกความตกลง

การบอกเลิกดังกล่าว จะไม่กระทบถึงการตรวจลงตราที่ได้ออกให้แก่ผู้เดินทางก่อนการยกเลิก

เพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้ลงนามท้ายนี้ที่ได้รับการมอบอำนาจอย่างถูกต้องจากรัฐบาลของแต่ละฝ่าย ได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจฉบับนี้

ทำ ณ กรุงพนมเปญ วันที่ 17 ธันวาคม ค.ศ. 2007 เป็นภาษาไทย เขมร และอังกฤษ ทุกฉบับมีคุณค่าเท่าเทียมกัน ในกรณีที่มีความแตกต่างในการตีความ ให้ใช้ตัวบทภาษาอังกฤษเป็นหลัก

สำหรับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

(นิตย์ พิบูลสงคราม)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

สำหรับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา

(ฮอร์ นัมฮง)
รองนายกรัฐมนตรี
และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการ
ต่างประเทศและความร่วมมือระหว่างประเทศ

កិច្ចព្រមព្រៀង

រវាង

រដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រថៃ និងរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ស្តីពី

ការអនុវត្តន៍ទិដ្ឋាការតែមួយអេកម៉ុក

រដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រថៃ និង រដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ចាប់ពីពេលនេះតទៅហៅថា "ភាគី"

ដោយមានចំណងសំរួលការធ្វើដំណើរ និងជំរុញទេសចរណ៍នៃពលរដ្ឋប្រទេសទី ៣ លើមូលដ្ឋាននៃការស្នាក់នៅយៈពេលខ្លីក្នុងប្រទេសនៃភាគី និង

ដោយយោងទៅលើអនុស្សរណៈយោគយល់គ្នារវាងរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រថៃ និងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាស្តីពីទិដ្ឋាការតែមួយអេកម៉ុក ដែលបានធ្វើនៅថ្ងៃទី ០៣ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៥ និងចែចបចទប្រតិបត្តិការនៃទិដ្ឋាការតែមួយអេកម៉ុក រវាងថៃ-កម្ពុជា ដូចមានក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ១

បានព្រមព្រៀងគ្នាដូចតទៅ:

មាត្រា ១

និយមន័យ

គោលបំណងនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ :

" រដ្ឋទី៣ " មានន័យថា រដ្ឋទាំងឡាយដែលកំណត់ដោយភាគីទាំងពីរ

" អ្នកទេសចរ " មានន័យថា ពលរដ្ឋនៃរដ្ឋទីបី

" ទិដ្ឋាការតែមួយអេកម៉ុក " មានន័យថា ចែចបចទិដ្ឋាការដែលមានលក្ខណៈរួមចំពោះភាគីទាំងពីរ និងត្រូវចេញដោយភាគីទាំងពីរ តាមលក្ខណ្ឌនៃកិច្ចព្រមព្រៀង និង ចែចបចទប្រតិបត្តិការ

" ទិដ្ឋាការ " មានន័យថា ទិដ្ឋាការតែមួយអេកម៉ុក។

មាត្រា ២

គោលដៅ

ភាគីទាំងពីរទទួលអនុវត្តនយោបាយរួមស្តីពីការប្រែបចំឱ្យមានទិដ្ឋាការតែមួយអេកម៉ុក។ ភាគីទាំងពីរឯកភាពអនុវត្តទិដ្ឋាការតែមួយអេកម៉ុក ទៅតាមលក្ខណ្ឌដូចមានចែងនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និងចែចបចទប្រតិបត្តិការ។

មាត្រា ៣

ទិសាលភាព

ទិដ្ឋាការនេះ ត្រូវអនុវត្តចំពោះតែប្រភេទទេសចរណ៍។

មាត្រា ៤

លក្ខខណ្ឌនៃការចេញទិដ្ឋាការ

១-ទិដ្ឋាការត្រូវចេញឱ្យតែអ្នកទេសចរ ដែលធ្វើដំណើរ ទៅ-មក ក្នុងទឹកដីនៃភាគី។

២-ទិដ្ឋាការនេះអាចចេញឱ្យអ្នកទេសចរទាំងឡាយណាដែល:

២.១ ជាពលរដ្ឋនៃប្រទេសនានាទាំងអស់

២.២ ជនដែលមិនត្រូវបានជូនដំណឹងអំពីបាមយាត់ឱ្យចូល

២.៣ ជាបុគ្គលដែលមិនធ្លាប់ជាប់ពិរុទ្ធ

២.៤ កាន់លិខិតឆ្លងដែន ឬឯកសារធ្វើដំណើរដែលអាចជំទួសលិខិតឆ្លងដែន លើយមានសុពលភាពយ៉ាងតិចរយៈពេល ០៦ ខែ ដែលចេញដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច និង

២.៥ ផ្តល់នូវឯកសារទាំងឡាយដែលជាតស្តុតាងសំរាប់បញ្ជាក់ពីគោលបំណង និងលក្ខខណ្ឌនៃគំរោងទស្សនៈកិច្ច លើយនិងមានមធ្យោបាយគាំទ្រគ្រប់គ្រាន់។

មាត្រា ៥

គណៈកម្មាធិការរួម

បែបបទនៃការចេញ លក្ខខណ្ឌ និតិវិធី ប្រភេទ និងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យផ្សេងៗនៃទិដ្ឋាការ ត្រូវធ្វើឡើងស្របទៅតាមគោលការណ៍តែមួយដែលកំណត់ដោយគណៈកម្មាធិការរួម។ ការត្រួតពិនិត្យជាប្រចាំនៃការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវធ្វើឡើងក្នុងករណីចាំបាច់ដែលស្នើឡើងដោយភាគីនីមួយៗ។

មាត្រា ៦

អាជ្ញាធរដែលចេញទិដ្ឋាការ

ទិដ្ឋាការត្រូវចេញដោយបេសកកម្មការទូត ឬ កុងស៊ុលនៃប្រទេសជាភាគី។

មាត្រា ៧

សុពលភាពនៃទិដ្ឋាការ

សុពលភាពនៃទិដ្ឋាការ មិនត្រូវលើសពីកៅសិប (៩០ថ្ងៃ)

មាត្រា ៨

រយៈពេលស្នាក់នៅ

រយៈពេលស្នាក់នៅក្នុងទឹកដីរបស់ភាគីនីមួយៗ ត្រូវអនុវត្តទៅតាមច្បាប់ និងបទបញ្ជាត្តិផ្ទៃក្នុងរបស់ភាគីនីមួយៗស្តីពី រយៈពេលដែលអនុញ្ញាតឱ្យស្នាក់នៅរបស់ភាគីនោះ។ ការបំពេញការងារត្រូវបានហាមឃាត់។

មាត្រា ៩

តំលៃទិដ្ឋាការ

តំលៃទិដ្ឋាការ គឺយកផ្តែលើការចូលតែ ១ ដង លើយត្រូវប្រមូលយកដោយផ្តែកលើតំលៃទិដ្ឋាការរបស់ភាគីនីមួយៗ។ តំលៃទិដ្ឋាការនេះ មិនអាចសងដល់អ្នកស្នើសុំវិញបានទេ។

មាត្រា ១០

ការដោះស្រាយទំនាស

រាល់វិវាទទាំងឡាយរបស់ភាគីទាំងពីរដែលបណ្តាលមកពីការបកស្រាយ ឬការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវដោះស្រាយ ដោយការចរចារនៅក្នុងគណៈកម្មាធិការរួម។

មាត្រា ១១

វិសោធនកម្ម

ភាគីនីមួយៗអាចស្នើធ្វើវិសោធនកម្មលើកិច្ចព្រមព្រៀងនេះតាមរយៈគណៈកម្មាធិការរួម។ ការធ្វើវិសោធនកម្មនេះត្រូវស្ថិតនៅក្រោមការព្រមព្រៀងនៃភាគីទាំងពីរ។

ចារ្រ្តា ១២

អវសានប្បញ្ញត្តិ

កិច្ចព្រមព្រៀងនេះនឹងចូលជាធរមាននៅថ្ងៃដែលភាគីចុងក្រោយ បានជូនពត៌មានដល់ភាគីម្ខាងទៀតថា រាល់តំរូវការក្នុងស្រុកត្រូវបានបំពេញចប់សព្វគ្រប់ ។កិច្ចព្រមព្រៀងនេះនៅជាធរមានរហូតដល់ភាគីណាមួយជូនពត៌មានជាលាយលក្ខ័អក្សរ ដល់ភាគីម្ខាងទៀត រយៈពេលមុន ០៣ ខែ ពីបំណងនៃការបញ្ចប់ កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

ការបញ្ចប់កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ គឺមិនប៉ះពាល់ដល់ទិដ្ឋាការដែលចេញឱ្យអ្នកធ្វើដំណើរ មុនការបញ្ចប់កិច្ចព្រមព្រៀងនេះឡើយ ។

ដើម្បីជាសក្ខីភាព តំណាងដែលបានទទួលសិទ្ធិពេញលេញ បានចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

ធ្វើនៅភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៧ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៧ ជាភាសា ថៃ ខ្មែរ និងអង់គ្លេស ដែលអត្ថបទទាំងអស់មានតំលៃស្មើៗគ្នា ។ ក្នុងករណីខ្វែងគំនិតគ្នាដោយការបកស្រាយ អត្ថបទភាសាអង់គ្លេសត្រូវយកជាគោល ។

តំណាងរដ្ឋាភិបាល
នៃព្រះរាជាណាចក្រថៃ

តំណាងរដ្ឋាភិបាល
នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ឥស្សរ ភិថ្លីលសុខក្រោម
រដ្ឋមន្ត្រីការបរទេស

ហោ ណាំហុង
ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
រដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសនិងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ

AGREEMENT
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF THAILAND
AND
THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF CAMBODIA
ON THE IMPLEMENTATION OF THE ACMECS SINGLE VISA

The Government of the Kingdom of Thailand and the Government of the Kingdom of Cambodia, hereinafter referred to as "the Parties",

Desiring to facilitate the travel and promote tourism of nationals of third states on a short stay basis in the territories of the Parties; and

Referring to the Memorandum of Understanding between the Government of the Kingdom of Thailand and the Kingdom of Cambodia on ACMECS Single Visa, done on 3 November 2005 and the Operational Arrangement for the ACMECS Single Visa between Thailand and Cambodia as appeared in Annex 1.

Have agreed as follows:

ARTICLE 1
DEFINITIONS

For the purpose of this Agreement,

"Third State" means any state to be determined by the Parties.

"Tourist" means citizen of a Third State.

"ACMECS Single Visa" means a uniform visa arrangement common to the Parties and to be issued by the Parties under terms and conditions of this Agreement and Operational Arrangement.

"Visa" means an ACMECS Single Visa.

ARTICLE 2
OBJECTIVES

The Parties undertake to adopt a common policy on the arrangement on the ACMECS Single Visa. The Parties agree to implement the ACMECS Single Visa under the terms and conditions stipulated in this Agreement and Operational Arrangement.

ARTICLE 3
COVERAGE

The Visa shall apply only to the tourism category.

ARTICLE 4
CONDITIONS ON ISSUING A VISA

1. The Visa shall be issued to the Tourist(s) traveling to and from the territories of the Parties.

2. The Visa can be issued to Tourists who,

2.1 are citizens of all States,

2.2 have not been reported as a person not to be permitted entry,

2.3 have never been convicted of a criminal offence,

2.4 hold a passport or travel document in lieu of passport, valid for at least 6 months, issued by a duly recognized issuing authority, and

2.5 submit documents substantiating the purpose and the conditions of the planned visit and have sufficient means of support.

ARTICLE 5
JOINT COMITTEE

Issuance formalities, conditions, procedures, types and characteristics of visas shall be made in accordance with uniform principles to be laid down by the Joint Committee. Regular review of implementation shall be held when ever necessary upon request by each Party.

ARTICLE 6
ISSUING AUTHORITIES

The Visa shall be issued by the diplomatic or consular missions of the Parties.

ARTICLE 7
VALIDITY OF VISA

The validity of the Visa shall not exceed 90 days.

ARTICLE 8
PERIOD OF STAY

The period of stay in the territories of the Parties shall be in accordance with the domestic laws and regulations of the Parties subject to each Parties duration of stay permit. Employment is prohibited.

ARTICLE 9
VISA FEES

The Visa fee, charged on a single entry basis, shall be collected based on the rate of national visa fee and non-refundable.

ARTICLE 10
DISPUTE SETTLEMENT

Any dispute between the Parties on interpretation or application of this Agreement shall be settled by negotiation in the Joint Committee.

ARTICLE 11
AMENDMENTS

Any Party may propose amendments to this Agreement via the Joint Committee. Such amendments shall be subject to consent of both Parties.

ARTICLE 12
FINAL PROVISIONS

This Agreement shall enter into force on the day on which the last Party has notified the other Party that all national requirements for such entry into force have been met and thereafter shall remain in force until one Party has given the other Party a 3 month prior notice in writing of its intention to terminate it.

Such termination shall not effect the Visa given to travelers prior to its termination.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Agreement.

Done at Phnom Penh on this 17th day of December 2007 in Thai, Khmer and English Languages, all texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

For the Government of the
Kingdom of Thailand

(Nitya Pibulsonggram)
Minister of Foreign Affairs

For the Government of the
Kingdom of Cambodia

(HOR Namhong)
Deputy Prime Minister,
Minister of Foreign Affairs
and International Cooperation

ANNEX 1

Operational Arrangement for the ACMECS Single Visa between Cambodia and Thailand

Cambodia and Thailand have already set up a Joint Committee on ACMECS Single Visa to undertake necessary steps in order to implement the ACMECS Single Visa Scheme. For the composition of the Joint Committee, both countries have on each side designated chair and members from its different agencies. For this purpose, the Joint Committee met for the first time in Bangkok on 19 December 2005, for the second time in Phnom Penh on 18 August 2006, and for the third time in Pattaya on 24 November 2006 and agreed to work out on the following accepted Terms of Reference:

1. **Information exchange on visa pre-clearance procedures**
2. **Agreement on the positive list of countries for ACMECS Single Visa scheme**
3. **Visa revenue collection**
4. **Facilitation of the ACMECS Single Visa**
5. **The Design of the ACMECS visa sticker with security features**

1. Information exchange on visa pre-clearance procedures

Ideally, information related to visa applicants should be shared on a real-time basis using information technology, i.e., computer network. The information is important for national immigration policy and security, especially vis-à-vis *persona non-grata* applicants on an ACMECS member country's black list.

Until an IT system can be established, at the first phase, when visitors apply for visas at the Embassies or Consular Offices of one ACMECS member country in order to continue to visit the other ACMECS member country, the Embassies or Consular Offices of the visa issuing country should send by fax or e-mail, application forms to the other ACMECS country whether or not to grant visas.

For Cambodia, the Ministry of Interior will be the focal point for the clearance of visa applications. For Thailand, the focal point will be the Department of Consular Affairs, Ministry of Foreign Affairs. Contact information of these focal points appears as Annex 1.

In order to facilitate information exchange process, a computer network must be set up at all or designated international checkpoints and at relevant agencies of the two countries.

1.1 Agreed Information Exchange Procedures

1.1.1 Participating ACMECS countries will share information concerning their visa applicants and visa holders with each other. The ACMECS Single Visa Application Form appears as Annex 2. This information will only be used by receiving country to undertake the pre-clearance assessment and to facilitate immigration processing.

1.1.2 Participating countries will not be required to share their alert lists and immigration intelligence with the other party. Subject to their laws and regulations, participating countries will take all necessary and appropriate measures to ensure that any personal information obtained in relation to the scheme shall be used only for the purposes of visa pre-clearance and will be protected from unauthorized disclosure or transfer.

1.1.3 Information transfer will only be used for the purpose of the operational arrangement and will be done in accordance with the laws and regulations of each party.

1.1.4 There are two categories of information that each party will need to exchange.

1.1.4.1 **Pre-clearance Information**
The first is data required for pre-clearance of applicants. It is proposed that this should be limited to essential bio-data details of the applicants as follows:

- Applicant's name;
- Nationality;
- Gender;
- Date of birth;
- Passport or travel document, issuing country, number, date of expiry and issue;
- The purpose of visit: tourism only;
- The first country of destination.

In order for ACMECS Single Visa scheme to attract more tourists into the region, pre-clearance processing time should not exceed 3 working days.

Before the Information Exchange Centre is to be set up, the contact points for pre-clearance shall be designated by both sides to carry out this task.

1.1.4.2 **Quarterly and Annual Information on Visa Issuance** Participating countries need to exchange data of visa issued to applicants.

2. Agreement on the positive list of countries for ACMECS Single Visa Scheme

The ACMECS Single Visa shall be issued by Embassy or Consulate of the participating countries.

In principle, nationals of any country can apply for an ACMECS Single Visa. At the initial stage, Cambodia and Thailand have agreed to a positive list of countries whose nationals are eligible for ACMECS Single Visa as appeared in Annex 3.

3. Visa revenue collection

ACMECS Single Visa fee, charged on single entry basis, shall be collected based on the rate of national visa fee and non-refundable. The fee shall be independently collected both at the Embassy or Consulate issuing the visa and at the immigration checkpoint of the other participating country.

4. Facilitation of the ACMECS Single Visa

The open-up of all international checkpoints will facilitate travelers holding ACMECS Single Visa. However, the setting up of network system might involve high cost in comparison with the rate of return in the short-term. Thus, there is a need to reflect if it is required to set up a system at all international checkpoints.

The validity of visa shall not exceed 90 days and cannot be extended. Once the visa is used within 90 days after issuance, the validity of visa remains valid until completion of visit to the participating countries.

The period of stay under ACMECS Single Visa should be in accordance with the laws and regulations of the participating countries.

Extension of stay should be in accordance with the domestic laws and regulations of the respective country, where the bearer of ACMECS Single Visa resides and applies for the extension of stay.

The list of international border checkpoints that have been designated by both countries appears as Annex 4. Both sides agreed to review the list every six months.

It is required to provide the airport signage and border facilitaion. A major concept of ACMECS Single Visa is to facilitate the visa holders at the border on entry into and exit from participating countries. Each participating country will establish special service lanes to expedite border and immigration processing for ACMECS Single Visa holders, preferably in both arrival and departure areas. These lanes are to be named as **"ACMECS SINGLE VISA LANE"**.

5. The Design of the ACMECS visa sticker with security features

To ensure smooth implementation, it is crucial to look into various aspects including details of implementation arrangement, security features and visa sticker printing.

Both sides agreed in principle on the design, security features and mode of payment for the production of the visa stickers and tasked the technicians to work on the details of the design, security features and costing.

Thailand shall be responsible for the production of the visa stickers. Cambodia shall pay for the ordered number of visa stickers (i.e., unit price of visa sticker X number of visa sticker). Thailand proposes that the production cost shall be inclusive in the unit price of the visa sticker.

24 November 2006
Pattaya, Thailand

ANNEX 1

Contact Information of Focal Points

Thailand's Focal Point

Ministry of Foreign Affairs
Department of Consular Affairs
Visa and Travel Documents Division
123 Chaengwattana, Laksi District
Bangkok 10210
Tel: 0 2575 1062-4
Fax: 0 2373 1066
Email: consular03@mfa.go.th

Cambodia's Focal Point

Ministry Interior
Immigration Department
275 Norodom Blvd.,
Phnom Penh
Tel: (855) 12 94 1111
Fax: (855) 23 890439
Email: visa_info@online.com.kh

****

ANNEX 2

ACMECS SINGLE VISA

APPLICATION FORM

Last Name (s)	First Name (s)	Photograph Please attach a recent passport photograph of yourself 4X6
Date of birth	Place of birth	
Nationality	Sex Male ☐ Female ☐	
Passport number	Issuing country	
Date of issue	Expiry date	
Marital status	Name of spouse	
Profession	Address of employer	
Father's name	Mother's name	

Children under 12 years old traveling with their parents and using the same passport

Residential address

Which country would you like to visit first?	Length of stay	Place to stay
1.		
2.		

I hereby declare that the information provided on this form is completely correct.

Signature _____ Date _____

Official use only

Visa type :

Visa number :

Date of issue :

Place of issue :

Accepting countries :

ANNEX 3.

List of Countries whose Nationals could apply

for ACMECS Single Visa

1. Australia : Commonwealth of Australia
2. Austria : Republic of Austria
3. Belgium : Kingdom of Belgium
4. Bahrain : State of Bahrain
5. Canada
6. China: People's Republic of China
7. Denmark : Kingdom of Denmark
8. Finland : Republic of Finland
9. France : French Republic
10. Germany : Federal Republic of Germany
11. Greece : Hellenic Republic
12. Hong Kong : Hong Kong Special Administrative Region
13. Iceland : Republic of Iceland
14. Ireland : Republic of Ireland
15. Israel : State of Israel
16. Italy : Republic of Italy
17. India: Republic of India
18. Japan
19. Korea: Republic of Korea
20. Kuwait : State of Kuwait
21. Luxembourg : Grand Duchy of Luxembourg

22. Netherlands : Kingdom of the Netherlands

23. New Zealand

24. Norway : Kingdom of Norway

25. Oman : Sultanate of Oman

26. Portugal : Republic of Portugal

27. Qatar : State of Qatar

28. Spain : Kingdom of Spain

29. South Africa : Republic of South Africa

30. Sweden : Kingdom of Sweden

31. Switzerland : Swiss Confederation

32. Turkey : Republic of Turkey

33. United Arab Emirates

34. United Kingdom : United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

35. United States of America

****

ANNEX 4

List of the designated Immigration Checkpoints proposed by Thailand

1. Don Muang International Airport , Bangkok
2. Chiangmai International Airport , Chiangmai
3. Phuket International Airport , Phuket
4. Hatyai International Airport , Songkla
5. U Tapao Airport , Rayong
6. Mae Sai Immigration Checkpoint , Chiengrai
7. Chieng Saen Immigration Checkpoint , Chiengrai
8. Chieng Khong Immigration Checkpoint , Chiengrai
9. Betong Immigration Checkpoint , Yala
10. Sadoa Immigration Checkpoint , Songkla
11. Samui Airport , Surat Thani
12. Sukhothai International Airport, Tak Immigration Checkpoint
13. Bangkok Harbour Immigration Checkpoint, Bangkok
14. Sri Racha Immigration Checkpoint , Chonburi
15. Mabtaput Immigration Checkpoint , Rayong
16. Nong Khai Immigration Checkpoint, Nong Khai
17. Samui Immigration Checkpoint , Surat Thani
18. Phuket Immigration Checkpoint , Phuket
19. Satun Immigration Checkpoint , Satun
20. Krabi Immigration Checkpoint , Krabi
21. Songkhla Harbour Immigraion Checkpoint , Songkhla
22. Chiangrai Airport Immigration Checkpoint, Chiangrai
23. Surat Thani Airport Immigration Checkpoint , Surat Thani
24. Suvarnabhumi Airport

****

International Check-points proposed by Cambodia

1. Phnom Penh	Phnom Penh International Airport	
2. Siem Reap	Siem Reap International Airport	
3. Svay Rieng	Bavet International Check-point	(Cambodia-Vietnam)
4. Kandal	Kaoam Samnor International Check-point	(Cambodia-Vietnam)
5. Takeo	Phnom Den International Check-point	(Cambodia-Vietnam)
6. Sihanouk Ville	Sihanouk Ville International Sea Port	
7. Koh Kong	Cham Yeam International Check-point	(Cambodia-Thailand)
8. Pailin	Prom International Check-point	(Cambodia-Thailand)
9. Battambang	Daung International Check-point	(Cambodia-Thailand)
10. Banteay Meanchey	Poi Pet International Check-point	(Cambodia-Thailand)
11. Udor Meanchey	O'Smach International Check-point	(Cambodia-Thailand)
12. Udor Meanchey	Chorm International Check-point	(Cambodia-Thailand)
13. Stung Treng	Dong Kralo International Check-point	(Cambodia-Laos)
14. Kratie	Trapaing Sre International Check-point	(Cambodia-Vietnam)
15. Kampong Cham	Trapaing Phlong International Check-point	(Cambodia-Vietnam)
16. Koh Kong	Oknha Mong International Check-point	
17. Phnom Penh	Phnom Penh International Port	

****

International Points of Entry
Between Thailand and Cambodia

	Thai Name	Thai location	Khmer Name	Cambodian Location
1	Ban Klong Luek	Aranyaprathet District, Sa Kaeo Province	Poi Pet	O'Chrow, Banteay Meanchey Province
2	Hat Lek	Khlong Yai District, Trat Province	Cham Yeam	Mundul Seima, Koh Kong Province

****

Draft

Thai Note

(as of 17 February 2009)

No. _____ / _____ _____

Excellency,

I have the honour to notify, pursuant to Article 12 of the Agreement between the Government of the Kingdom of Thailand and the Government of the Kingdom of Cambodia on the Implementation of the ACMECS Single Visa done at Phnom Penh on 17 December 2007, that, for the Kingdom of Thailand, all national requirements for the entry into force of the above-mentioned Agreement have been met.

I have further the honour to confirm the common understanding between our two Governments that issuance of ACMECS Single Visa by the Embassies or Consular Offices of either Party shall be subject to prior approval of the other Party through the procedures provided for in the Annex 1 of the above-mentioned Agreement, and would be very much appreciative if Your Excellency could confirm the said common understanding in a Note in reply which, together with the present Note, shall constitute an agreement on this matter between our two Governments and shall enter into force on the date of Your Excellency's Note in reply.

Accept, Excellency, the renewed assurances of my highest consideration.

(Kasit Piromya)

Minister of Foreign Affairs

Of the Kingdom of Thailand

His Excellency

Mr. Hor Namhong,

Deputy Prime Minister and

Minister of Foreign Affairs and International Cooperation,

PHNOM PENH.

'/02/52

Draft

Cambodian Note

(as of 17 February 2009)

No._____/_____ _____

Excellency,

I have the honour to refer to Your Excellency's Note No.....dated....., which reads as follows:

"I have the honour to notify, pursuant to Article 12 of the Agreement between the Government of the Kingdom of Thailand and the Government of the Kingdom of Cambodia on the Implementation of the ACMECS Single Visa done at Phnom Penh on 17 December 2007, that, for the Kingdom of Thailand, all national requirements for the entry into force of the above-mentioned Agreement have been met.

I have further the honour to confirm the common understanding between our two Governments that issuance of ACMECS Single Visa by the Embassies or Consular Offices of either Party shall be subject to prior approval of the other Party through the procedures provided for in the Annex 1 of the above-mentioned Agreement, and would be very much appreciative if Your Excellency could confirm the said common understanding in a Note in reply which , together with the present Note, shall constitute an agreement on this matter between our two Governments and shall enter into force on the date of Your Excellency's Note in reply. "

In reply, I have the honour to notify, pursuant to Article 12 of the Agreement between the Government of the Kingdom of Thailand and the Government of the Kingdom of Cambodia on the Implementation of the ACMECS Single Visa done at Phnom Penh on 17 December 2007, that, for the Kingdom of Cambodia, all national requirements for the entry into force of the above-mentioned Agreement have been met.

I have further the honour to confirm the common understanding between our two Governments that issuance of ACMECS Single Visa by the Embassies or Consular Offices of either Party shall be subject to prior approval of the other Party through the procedures provided for in the Annex 1 of the above-mentioned Agreement and that the present Note and Your Excellency's Note under reply constitute an agreement on this matter between our two Governments which shall enter into force on the date of this present Note.

Accept, Excellency, the renewed assurances of my highest consideration

(Hor Namhong)

Deputy Prime Minister and

Minister of Foreign Affairs and International Cooperation

Of the Kingdom of Cambodia

His Excellency

Mr. Kasit Piromya,

Minister of Foreign Affairs,

BANGKOK.

KINGDOM OF CAMBODIA

Ministry of Foreign Affairs
and International Cooperation

NATION – RELIGION – KING

N° 1118 MFA. IC/LCI

The Ministry of Foreign Affairs and International Cooperation of the Kingdom of Cambodia, presents its compliments to the Ministry of Foreign Affairs of the Kingdom of Thailand and, with reference to Article 12 of the ***Agreement between the Kingdom of Cambodia and the Kingdom of Thailand on ACMECS Single Visa*** *signed in Phnom Penh on 17 December 2007, has the honour to inform the latter that Cambodia has fulfilled all its internal requirements for the entry into force of this Agreement.*

The Ministry of Foreign Affairs and International Cooperation of the Kingdom of Cambodia avails itself of this opportunity to renew to the Ministry of Foreign Affairs of the Kingdom Thailand the assurances of its highest consideration.

Phnom Penh, 31 July 2009

Ministry of Foreign Affairs
Kingdom of Thailand

Address : N° 3, Samdech Hun Sen Street,Sangkat Tonle Basac,Khan Chamcarmon, Phnom Penh, Kingdom of Cambodia

Tel : (855) 23 214 441 , 216 12
Fax : (855) 23 216 144 , 216 14
Email : mfaicasean@online.com.kh

คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๖-๗/๒๕๕๑ วันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

เรื่อง ประธานวุฒิสภา และประธานสภาผู้แทนราษฎร ส่งความเห็นของสมาชิกวุฒิสภา และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด เกี่ยวกับคำแถลงการณ์ร่วมไทย–กัมพูชา ฉบับลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๑ เป็นหนังสือสัญญาที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๐หรือไม่

๑. <u>ความเป็นมาและข้อเท็จจริงโดยสรุป</u>

ประธานวุฒิสภาส่งความเห็นของสมาชิกวุฒิสภา รวม ๗๑ คน และประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งความเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๑๕๑ คน เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๐ วรรคหก ประกอบมาตรา ๑๕๔ (๑) เกี่ยวกับคำแถลงการณ์ร่วมไทย–กัมพูชา ฉบับลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๑ เป็นหนังสือสัญญาที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๔หรือไม่ รวม ๒ คำร้อง

คำร้องที่หนึ่ง ประธานวุฒิสภาส่งความเห็นของสมาชิกวุฒิสภา มีข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า เนื้อหาของคำแถลงการณ์ร่วมไทย-กัมพูชา ฉบับลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๑ เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญา หรือมีลักษณะเป็นสนธิสัญญาตามอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๖๙ และมีผลเป็นการยกเลิกข้อสงวนในการติดตามเอาปราสาทพระวิหารกลับคืนมาและมีผลเป็นการยอมรับว่าปราสาทพระวิหารเป็นของประเทศกัมพูชา กรณีจึงต้องถือว่าข้อตกลงตามคำแถลงการณ์ร่วมมีผลเป็นการเปลี่ยน แปลงอาณาเขตไทยอย่างชัดเจน นอกจากนี้การที่รัฐบาลไทยสนับสนุนให้ประเทศกัมพูชาเสนอขึ้นทะเบียนมรดกโลกเพียงประเทศเดียว ตามที่รัฐมนตรี ว่าการ กระทรวง การต่างประเทศไปลงนามนั้น การขึ้นทะเบียนตัวเขาพระวิหารไม่ได้ขึ้นทะเบียนเฉพาะตัวปราสาท แต่จะต้องมีการประกาศเขตพื้นที่อนุรักษ์รอบตัวโบราณสถาน ซึ่งเป็นพื้นที่ในเขตไทย การจะอนุญาตให้ก่อสร้าง หรือห้ามก่อสร้าง หรือการควบคุมใด ๆ ก็เป็นอำนาจอธิปไตยของไทย หากยินยอมให้กัมพูชาดำเนินการฝ่ายเดียวก็เท่ากับว่าไทยทำ "ความตกลง" ยอมสูญเสียอำนาจอธิปไตยเหนือแผ่นดินไทยด้วย ดังนั้น แม้ว่าข้อตกลงดังกล่าวจะใช้คำว่า "คำแถลงการณ์ร่วม " เพื่อหลีกเลี่ยงไม่ใช้คำว่า "หนังสือสัญญา" ก็ตาม ก็มีสถานะเป็น "หนังสือสัญญา" ตามมาตรา ๑๘๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ทุกประการ

เมื่อ คำแถลงการณ์ร่วม ไทย-กัมพูชา ดังกล่าวข้างต้นเป็น "หนังสือสัญญา" ตามนัยของมาตรา ๑๘๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ การไปลงนามของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศหาได้ดำเนินการให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๘๐ การดำเนินการของกระทรวง การต่างประเทศโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (นายนพดล

ปัทมะ) และมติคณะรัฐมนตรีซึ่งนำโดยนายสมัคร สุนทรเวช นายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๑ จึงมีปัญหาว่า คำแถลงการณ์ร่วมระหว่างประเทศไทยกับ ประเทศ กัมพูชา เพื่อขึ้นทะเบียน ปราสาทพระวิหารเป็นมรดกโลก เป็นหนังสือสัญญาที่มีผลเปลี่ยนแปลงอำนาจอธิปไตยแห่งรัฐ หรือ เปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่อาณาเขตประเทศไทย ตามมาตรา ๑๘๐ วรรคสอง และไม่ได้ดำเนินการให้ชอบ ด้วยกระบวนการรัฐธรรมนูญ ซึ่งต้องนำเสนอต่อรัฐสภา ตามมาตรา ๑๘๐ ของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ กล่าวคือ มิได้ขอความเห็นชอบจากรัฐสภา คณะรัฐมนตรี มิได้ให้ข้อมูลและจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และต้องชี้แจงต่อรัฐสภาเกี่ยวกับหนังสือ สัญญานี้ การลงนามในคำแถลงการณ์ร่วมไทย – กัมพูชา ดังกล่าวจึงเป็นการกระทำที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ

คำร้องที่สอง ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งความเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า เอกสาร Joint Communiqué หรือคำแถลงการณ์ร่วม มีลักษณะเป็นหนังสือ สัญญา ซึ่ง คณะรัฐมนตรีต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๐ เนื่องจากเนื้อหาข้อตกลงใน เอกสารดังกล่าวรวมทั้งการแสดงออกของนายนพดล ปัทมะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศมี ผลทำให้เป็นการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทยหรืออาจมีผลให้ถูกยกขึ้นเป็นข้ออ้างที่ทำให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทยได้ นับตั้งแต่คณะรัฐมนตรีมีมติเกี่ยวกับการกำหนดเส้นแนวเขตบริเวณ ประสาทพระวิหาร เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๐๕ ก็ไม่ปรากฏว่ามีคณะรัฐมนตรีในรัฐบาลใดของประเทศ ไทยมีมติเกี่ยวกับพื้นที่เขตรอบของปราสาทพระวิหาร ณ บริเวณ N. ๑ ในแผนที่แนบท้ายอีกเลย การที่ นายนพดล ฯ อ้างว่ารัฐบาลไทย ยกพื้นที่ N. ๑ ให้กัมพูชาแล้วจึงไม่ถูกต้อง นอกจากนี้ในเอกสาร คำ แถลงการณ์ร่วม ยังมีข้อตกลงเกี่ยวกับการร่วมกันบริหารจัดการพื้นที่รอบปราสาทด้านทิศเหนือและทิศ ตะวันตก ซึ่งระบุโดยเครื่องหมาย N. ๓ ระหว่างไทยกับกัมพูชา หรือผู้ที่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลของ แต่ละประเทศ ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ในอาณาเขตไทย จึงเท่ากับเป็นข้อตกลงที่ให้กัมพูชามีอำนาจ บริหารจัดการบนพื้น ที่แผ่นดินไทย ภายใต้การขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกแต่เพียงฝ่ายเดียวของกัมพูชา อันเป็นอำนาจปกครองของรัฐบาลไทยและเป็นอำนาจอธิปไตยของประเทศไทย นอกจากนั้น ไทยกับ กัมพูชาได้จัดตั้งคณะกรรมการร่วมเพื่อพัฒนาพื้นที่บริเวณปราสาทพระวิหาร เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งอาจ มีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญอีกด้วย ที่สำคัญจะมี ผลกระทบต่อสังคมของประเทศอย่างมากด้วย

ด้วยเหตุนี้เนื้อความของคำแถลงการณ์ร่วม ฉบับลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งลงนาม โดยนายนพดล ปัทมะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ในฐานะตัวแทนของ ราชอาณาจักรไทย กับ ตัวแทนของราชอาณาจักรกัมพูชา จึงเป็นพันธกรณีระหว่างตัวแทนของทั้งสอง ประเทศ เอกสารดังกล่าว จึงมีลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามความหมายของมาตรา ๑๘๐ ของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มิใช่เป็นเพียงแถลงการณ์ตามที่นายนพดล ฯ กล่าวอ้าง

ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้นจึงเห็นว่า คำแถลงการณ์ร่วม เป็นหนังสือสัญญา ตามมาตรา ๑๕๐ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐และการกระทำของคณะรัฐมนตรีและนายนพดล ปัทมะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ที่ได้ดำเนินการเกี่ยวกับข้อตกลงและเงื่อนไขในเอกสาร รวมทั้งการลงนามในคำแถลงการณ์ร่วมดังกล่าวของนายนพดล ฯ เป็นการกระทำที่ไม่เป็นไปตามบทบัญญัติของมาตรา ๑๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

เพื่อประโยชน์แห่งการพิจารณา ศาลรัฐธรรมนูญได้ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับคำร้องทั้งสองมาชี้แจงและให้ถ้อยคำพร้อมเอกสารประกอบได้แก่ นายนพดล ปัทมะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และนายกฤต ไกรจิตติ อธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ

๒. <u>ประเด็นเบื้องต้น</u>

ศาลรัฐธรรมนูญตรวจคำร้อง ที่หนึ่งของประธานวุฒิสภาที่มีสมาชิกวุฒิสภาร่วมกันเสนอความเห็นต่อประธานวุฒิสภา มีจำนวน ๗๙ คน และคำร้อง ที่สองของประธานสภาผู้แทนราษฎรที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรร่วมกันเสนอความเห็นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร มีจำนวน ๑๕๑ คน แล้ว เห็นว่า จำนวนสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ร่วมกันเสนอความเห็นในแต่ละคำร้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา จึงเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๐ วรรคหก ประกอบมาตรา ๑๕๔ (๑) จึงมีคำสั่งให้รับคำร้องทั้งสองไว้วินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๐ และข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๒๕ และข้อ ๒๗ และเนื่องจากคำร้องทั้งสองคำร้องดังกล่าวเป็นเรื่องที่มีประเด็นในการพิจารณาวินิจฉัยอย่างเดียวกัน จึงให้รวมการพิจารณาเข้าด้วยกัน

๓. <u>ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย</u>

ศาลรัฐธรรมนูญกำหนดประเด็นที่ต้องวินิจฉัยชี้ขาด ๒ ประเด็น และพิจารณาวินิจฉัย ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง คำแถลงการณ์ร่วมไทย –กัมพูชา หรือ Joint Communiqué ฉบับลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๑ เป็นหนังสือสัญญาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕๐ หรือไม่

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า คำว่า "หนังสือสัญญา" ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๐ หมายถึง ความตกลงระหว่างประเทศทุกประเภทที่จัดทำขึ้นระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศในรูปแบบที่เป็นลายลักษณ์อักษร และอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะถูกบันทึกไว้ในเอกสารฉบับเดียวหรือหลายฉบับที่เกี่ยวพันกัน และไม่ว่าจะเรียกชื่อว่าอย่างไร อันเป็นความหมายที่ตรงกันกับคำว่า "treaty" ตามอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมาย

สนธิสัญญา ค.ศ. ๑๙๖๙ และตรงกับที่ศาลรัฐธรรมนูญได้เคยให้ความหมายไว้แล้วในคำวินิจฉัยที่ ๑๑/๒๕๔๒ และคำวินิจฉัยที่ ๓๓/๒๕๔๓

คำแถลงการณ์ร่วมไทย –กัมพูชา ฉบับลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๑ ประกอบด้วยการกระทำระหว่างรัฐต่อรัฐ เป็นลายลักษณ์อักษร โดยผู้มีอำนาจทำหนังสือสัญญาของทั้งสองประเทศ ซึ่งปกติคำแถลงการณ์ร่วมที่ไม่ประสงค์จะให้มีผลทางกฎหมายนั้นไม่มีความจำเป็นต้องลงนาม แต่ในคำแถลงการณ์ร่วมนี้ฝ่ายไทยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้ลงนาม นอกจากนี้ คำแถลงการณ์ร่วมดังกล่าวยังมุ่งให้เกิดผลทางกฎหมาย โดยพิจารณาจากพันธกรณีที่ทั้งสองฝ่ายจะจัดทำแผนบริหารจัดการพื้นที่ร่วมกัน คำแถลงการณ์ร่วมนี้จึงเข้าองค์ประกอบของลักษณะความตกลงระหว่างประเทศ โดยทั้งสองฝ่ายต่างสงวนสิทธิซึ่งกันและกัน เมื่อคำแถลงการณ์ร่วมดังกล่าวมิได้กำหนดให้อยู่ภายใต้กฎหมายภายในของรัฐใดรัฐหนึ่ง จึงต้องอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ

เมื่อคำแถลงการณ์ร่วมดังกล่าวเป็นหนังสือบันทึกข้อตกลงอันเป็นผลมาจากการประชุมร่วมกันระหว่างผู้ที่มีอำนาจทำความตกลงระหว่างประเทศผูกพันประเทศไทยและกัมพูชาได้ โดยได้ประชุมทำความตกลงกันในรูปแบบและลักษณะของการประชุมเพื่อทำความตกลงระหว่างประเทศ และผู้มีอำนาจทำการแทนประเทศทั้งสองก็ทำความตกลงกันได้ ๖ ข้อ ดังที่บันทึกไว้ในคำแถลงการณ์ร่วมนั้น ด้วยเหตุนี้ คำแถลงการณ์ร่วมดังกล่าวจึงเข้าลักษณะเป็น "หนังสือสัญญา" ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๙๐ แล้ว

ประเด็นที่สอง หากคำแถลงการณ์ร่วมไทย –กัมพูชา หรือ Joint Communiqué ฉบับลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๑ เป็นหนังสือสัญญาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๙๐ แล้ว คำแถลงการณ์ร่วมดังกล่าว เป็นหนังสือสัญญาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๙๐ วรรคสอง ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา หรือไม่

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙๐ วรรคสอง บัญญัติว่า "หนังสือสัญญาใดมีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรือเขตพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือจะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา ในการนี้ รัฐสภาจะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องดังกล่าว" ซึ่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙๐ วรรคสอง ได้บัญญัติถึงหนังสือสัญญารวม ๕ ประเภทที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาก่อนที่คณะรัฐมนตรีจะอนุมัติให้มีการลงนามในหนังสือสัญญานั้นให้มีผลผูกพันประเทศไทย คือ

๑) หนังสือสัญญาที่มีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย

๒) หนังสือสัญญาที่มีบทเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ

๓) หนังสือสัญญาที่จะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญานั้น

๔) หนังสือสัญญาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง

๕) หนังสือสัญญาที่มีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ

การที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๐ วรรคสอง กำหนดประเภทของหนังสือสัญญาที่คณะรัฐมนตรีจะต้องขอความเห็นชอบของรัฐสภา นั้น ก็เนื่องจากหนังสือสัญญานั้นเป็นหนังสือสัญญาที่มีความสำคัญ ก่อนที่หนังสือสัญญานั้นจะมีผลผูกพันกับประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศที่เป็นคู่สัญญาสมควรได้รับการพิจารณาอย่างรอบคอบทั้งโดยคณะรัฐมนตรีซึ่งเป็นฝ่ายบริหารที่มีอำนาจหน้าที่ในการทำหนังสือสัญญาดังกล่าว และโดยรัฐสภาซึ่งเป็นฝ่ายนิติบัญญัติและเป็นตัวแทนของประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยด้วย ซึ่งเมื่อพิจารณาประเภทของหนังสือสัญญาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๐ วรรคสองแล้ว เห็นว่า คำว่า "หนังสือสัญญาที่มีบทเปลี่ยนแปลง...." นั้น ใช้กับหนังสือสัญญารวม ๒ ประเภท คือหนังสือสัญญาที่มีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หนังสือสัญญาที่มีบทเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งแม้ว่าถ้อยคำที่ใช้กับหนังสือสัญญาทั้งสองประเภทนี้ จะบัญญัติว่าหากเป็นหนังสือสัญญาที่มีบทเปลี่ยนแปลง อันดูเหมือนว่าจะต้องปรากฏชัดในข้อบทหนังสือสัญญาว่ามีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทยหรือพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจ จึงต้องขอความเห็นชอบของรัฐสภา แต่หากแปลความเช่นว่านั้น ก็จะไม่เกิดผลตามความมุ่งหมายของรัฐธรรมนูญที่มุ่งจะตรวจสอบควบคุมการทำหนังสือสัญญาก่อนที่ฝ่ายบริหารจะไปลงนามให้มีผลผูกพันประเทศ ซึ่งจะเกิดปัญหาตามมาภายหลังได้ จึงต้องแปลความว่าหากหนังสือสัญญาใดที่คณะรัฐมนตรีจะไปดำเนินการทำกับประเทศอื่นหรือกับองค์การระหว่างประเทศ มีลักษณะของหนังสือสัญญาที่อาจมีผลเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรืออาจมีผลเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศก็ต้องนำหนังสือสัญญานั้นขอความเห็นชอบของรัฐสภาก่อนตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๐ วรรคสอง และวรรคสาม

ส่วนหนังสือสัญญาที่จะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญานั้น มีความชัดเจนของถ้อยคำอยู่แล้ว แต่สำหรับหนังสือสัญญาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง และหนังสือสัญญาที่มีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุนหรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ นั้น เป็นเรื่องที่ผู้ทำหนังสือสัญญาจะต้องใคร่ครวญให้รอบคอบก่อนที่จะดำเนินการทำหนังสือสัญญาดังกล่าว โดยต้องพิจารณาว่าหากกระทำไปแล้ว

จะก่อให้เกิดผลกระทบหรือมีผลผูกพันตามประเภทของหนังสือสัญญาที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๐ วรรคสองบัญญัติไว้หรือไม่ แล้วตัดสินใจว่าจะต้องขอความเห็นชอบของรัฐสภาก่อนหรือไม่

ส่วนเรื่องอาณาเขตของประเทศนั้น ถือเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในบริเวณที่ยังมีข้อขัดแย้งกันอยู่ระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ การดำเนินการและการพิจารณาวินิจฉัยในเรื่องนี้จึงต้องกระทำอย่างรอบคอบ หากเป็นกรณีที่อาจเกิดการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของประเทศแล้ว ย่อมจะต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๐ วรรคสอง ด้วย

สำหรับคำแถลงการณ์ร่วมไทย –กัมพูชา ฉบับลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๑ นั้น แม้จะไม่ได้ปรากฏสาระสำคัญอย่างชัดเจนว่าเป็นหนังสือสัญญาที่มีบทเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่อันเป็นอาณาเขตของประเทศไทยก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาข้อบททั้งหมดในคำแถลงการณ์ร่วมประกอบกับแผนที่หรือแผนผังแนบท้ายซึ่งจัดทำขึ้นโดยประเทศกัมพูชาแต่เพียงฝ่ายเดียว อันประกอบเป็นส่วนหนึ่งของคำแถลงการณ์ร่วมแล้ว จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่าแผนที่ดังกล่าวได้กล่าวอ้างถึงพื้นที่ N.๑ N.๒ และ N.๓ โดยที่ไม่ได้มีการกำหนดเขตของพื้นที่ N.๑ N.๒ และ N.๓ ให้ชัดเจนว่ามีบริเวณครอบคลุมส่วนใดของประเทศใดเป็นจำนวนเท่าใด ซึ่งเป็นการสุ่มเสี่ยงต่อผลกระทบในเรื่องอาณาเขตของประเทศไทย อันเป็นปัญหาที่ละเอียดอ่อนและอาจก่อให้เกิดข้อพิพาทระหว่างประเทศต่อไปภายหน้าได้ ประกอบกับการที่ประเทศกัมพูชาขอขึ้นทะเบียนปราสาทพระวิหารเป็นมรดกโลกนั้น มีความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ที่เป็นประเด็นโต้เถียงกันในเรื่องของเส้นเขตแดนและขอบเขตที่ปราสาทตั้งอยู่ ทั้งเป็นประเด็นที่มีความเห็นแตกต่างกันทั้งทางด้านสังคมและการเมืองมาโดยตลอด การที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้ดำเนินการเจรจากับประเทศกัมพูชาก่อนที่จะได้มีการลงนามคำแถลงการณ์ร่วมดังกล่าว พึงเล็งเห็นได้ว่า หากลงนามคำแถลงการณ์ร่วมไป ก็อาจก่อให้เกิดการแตกแยกกันทางด้านความคิดเห็นของคนในสังคมทั้งสองประเทศ อีกทั้งอาจก่อให้เกิดวิกฤติแต่ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศกัมพูชา อันมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางสังคมอย่างกว้างขวาง

คำแถลงการณ์ร่วมดังกล่าวจึงเป็นหนังสือสัญญาที่อาจมีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตประเทศไทย จึงเป็นหนังสือสัญญาที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๐ วรรคสอง กำหนดให้ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

๔. <u>ผลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ</u>

ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดว่า คำแถลงการณ์ร่วมไทย –กัมพูชา หรือ Joint Communiqué ฉบับลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๑ เป็นหนังสือสัญญาที่อาจมีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของประเทศ ทั้งยังมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางสังคมของประเทศอย่างกว้างขวางอีกด้วย ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๐ วรรคสอง

ย่อโดย นายกมล โสตถิโภคา

กลุ่มงานคดี ๔

<u>หมายเหตุ</u>: ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ตอนที่ วันที่